

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 15/2000 vp

Hallituksen toimenpidekertomus vuodelta 1999

Perustuslakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä huhtikuuta 2000 lähettäessään hallituksen toimenpidekertomuksen vuodelta 1999 (K 2/2000 vp) valmistelevasti kä-

siteltäväksi perustuslakivaliokuntaan samalla määrännyt, että maa- ja metsätalousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto perustuslakivaliokunnalle.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleistä

Maa- ja metsätalousvaliokunta rajaa lausunnon kertomuksen sellaisten lausumien käsittelemiseen, joiden poistamista kertomuksesta valiokunta esittää.

Yksityiskohtaiset kannanotot

Metsänviljelyaineiston riittävyys

(HE 146/1994 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 18.11.1994, että maa- ja metsätalousministeriö jatkossa seuraa ja koordinoi kotimaisen metsänviljelyaineiston tuotantoa ja vientiä sekä ulkomaisen aineiston tuontia ja huolehtii kaikissa tilanteissa siitä, että siemeniä ja taimia on riittävästi saatavissa metsänviljelyyn.

Eduskunta edellyttää, että uudistettaessa metsänviljelyaineiston pitämisestä kaupan annettua neuvoston direktiiviä (66/404/ETY) pyritään turvaamaan se, että metsikkösiemenen käyttö olisi mahdollista myös siirtymäajan jälkeen.

Kannanotto

Viitaten kertomuksessa esitettyyn valiokunta katsoo, että lausumat voidaan poistaa. Valiokunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että uusittu neuvoston direktiivi metsänviljelyaineiston pitämisestä kaupan sisältää uuden alkuperäluokan, siemenlähde tunnettu, mikä mahdollistaa metsikkösiementen käytön jatkossakin.

Metsäkeskukset

(HE 117/1995 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 29.11.1995, että asetukseen otetaan säännökset, joiden mukaan metsäkeskusten johtokunnassa on kaksi valtion nimeämää edustajaa, joista yksi voi edustaa ympäristönsuojelullista asiantuntemusta. Lisäksi toisen valtion edustajista tulee edustaa Metsähallitusta niissä metsäkeskuksissa, joiden toiminta-alueen metsätalousmaasta merkittävä osa on Metsähallituksen hallinnassa olevia valtion maita. Muista jäsenistä kolme on määrättävä asianomaisen metsäkeskuksen toimialueen edustavimpien metsänomistajajärjestöjen, yksi edustavimpien metsätyöntekijöiden tai metsäkoneurakoitsijoi-

den järjestöjen ja yksi edustavimman metsäteollisuuden järjestön ehdottamista henkilöistä. Mitä tässä on sanottu jäsenistä, koskee vastavasti varajäseniä.

Kannanotto

Kertomuksessa esitettyyn viitaten, valiokunta katsoo, että lausuma voidaan poistaa.

Luonnonmukainen tuotanto

(HE 103/1996 vp, valtiovarainvaliokunta) Hyväksyessään 20.12.1996 valtion talousarvion vuodelle 1997 eduskunta edellytti momentin 30.34.40 kohdalla, että hallitus huolehtii luonnonmukaisesti viljeltyjen tuotteiden ja erikoistuotteiden tuotannon, jalostuksen ja markkinoinnin kehittämistä ja rahoituksesta koko maassa.

Kannanotto

Valiokunta pitää sinänsä tärkeänä, että hallitus kehittää luonnonmukaiseen tuotantoon liittyvää tutkimusta, neuvontaa, koulutusta, tuotannon valvontaa sekä markkinoinnin kehittämistä, todeten kuitenkin, että lausuma liittyy valtion talousarvioon vuodelle 1997. Valiokunta tulee tarvittaessa palaamaan asiaan talousarviolausuntojensa yhteydessä.

Lausuma voidaan siten poistaa.

Siemenhuolto

(HE 204/1996 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 12.12.1996, että hallitus ryhtyy kiireellisiin toimenpiteisiin maamme siemenhuollon toimivuuden ja Suomen oloissa käyttökelpoisen siemenen perinnöllisen monimuotoisuuden säilymisen turvaamiseksi ottaen huomioon maa- ja metsätalousvaliokunnan tässä asiassa antamassa mietinnössä (MmVM 23/1996 vp) ja mietinnössään (MmVM 28/1992 vp) esittämät tavoitteet ja näkökohdat.

Eduskunta edellytti, että hallitus saattaa seuraavien varsinaisten valtiopäivien kokoontumiseen mennessä eduskunnan käsiteltäväksi esityksen kylvösiemenen markkinointia koskevien vahingonkorvaussäännösten uudistamisesta.

Kannanotto

Kertomuksesta käy ilmi, että ensimmäisestä lausumasta ilmenevää asiaa on käsitelty myös jäljempänä kertomuksessa (HE 217/1998 vp) olevassa lausumassa. Lisäksi kylvösiemenen markkinointia koskeva vahingonkorvaussäännöstö on uudistettu.

Valiokunta katsoo, että kyseiset siemenhuoltoa koskevat lausumat voidaan poistaa.

Työllisyysvarojen käyttö vesihuoltotöihin

(HE 100/1997 vp, valtiovarainvaliokunta) Hyväksyessään 19.12.1997 valtion talousarvion vuodelle 1998 eduskunta edellytti momentin 30.85.77 kohdalla, että vesihuoltotöihin käytetään myös jatkossa työllisyysvaroja, jotta esimerkiksi kahden tai useamman kunnan yhteiset vesihuoltohankkeet voitaisiin turvata.

Kannanotto

Kertomuksessa on todettu, että eduskunta on hyväksynyt asiasta uuden lausuman ja että asiaa selostetaan seuraavissa kertomuksissa tuossa yhteydessä.

Valiokunta katsoo, että lausuma voidaan poistaa.

Luonnonmukaisen tuotannon satovahingot

(HE 142/1997 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 25.11.1997, että luonnonmukaiseen tuotantoon siirtymässä olevat tilat saavat lain yleisten periaatteiden mukaisesti korvausta luonnonolosuhteiden aiheuttamista, osoitettavissa olevista, taloudellisista menetyksistä.

Kannanotto

Kertomuksessa on todettu, että samaan asiaan liittyy myöhemmin annettu lausuma (HE 241/1998 vp), jota on käsitelty toisaalla kertomuksessa.

Valiokunta katsoo, että lausuma voidaan poistaa.

Tutkimuskeskuksen johtokunnan puheenjohtajan valinta

(HE 198/1997 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 8.12.1997, että tutkimuskeskuksen johtokunnan puheenjohtajan tulee, mikäli mahdollista, edustaa Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellistä tiedekuntaa.

Kannanotto

Kertomuksessa on todettu, että maatalouden tutkimuskeskus ja maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos on tarkoitus yhdistää vuonna 2002. Valiokunta toteaa, että se tulee tarvittaessa palaamaan asiaan yhdistämisen yhteydessä.

Lausuma voidaan poistaa.

Siemenkauppa ja siemenhuolto

(HE 211/1997 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 8.12.1997, että käsiteltäessä EU:n komission uutta ehdotusta neuvoston direktiiviksi siemenkaupan alalle hallitus asettaa maamme tavoitteeksi sellaisen järjestelyn, joka mahdollistaa toimenpiteet maamme siemenhuollon toimivuuden ja Suomen oloissa käyttökelpoisen siemenen perinnöllisen monimuotoisuuden säilymisen turvaamiseksi siten kuin eduskunta on jo aikaisemmin maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintöjen (MmVM 28/1992 vp ja MmVM 23/1996 vp) mukaisesti edellyttänyt.

Kannanotto

Edellä esitetystä käy ilmi, että samaa asiaa on käsitelty myös jäljempänä kertomuksessa (HE 217/1998 vp).

Lausuma voidaan poistaa.

Ympäristötuen maksaminen hakeyrittäjälle

(HE 105/1998 vp, valtiovarainvaliokunta) Hyväksyessään 18.12.1998 valtion talousarvion vuodelle 1999 eduskunta edellytti momentin 30.31.44 kohdalla, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kestävänsä metsätalouden rahoituksesta annetun lain muuttamiseksi siten, että se mahdollistaa ympäristötuen maksamisen hakeyrittäjille

ja Lapin vajaatuottoisten metsien uudistamisesta annetun lain voimassaoloajan päättyessä toteuttamatta vielä olevien viljelyhankkeiden saatamisen loppuun Pohjois-Suomessa.

Kannanotto

Kertomuksesta ilmenevistä syistä valiokunta katsoo, että lausuma voidaan poistaa.

Kasvinjalostuksen turvaaminen

(HE 245/1998 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta) Eduskunta edellytti 8.2.1999, että kotimaisen kasvinjalostuksen budjettirahoitus säilytetään sellaisella tasolla, että kotimainen lajikejalostus, pohjoisten geeniresurssien säilyminen ja ajanmukainen kasvinjalostustekniikka voidaan turvata jatkossakin maassamme.

Kannanotto

Kertomuksessa on selostettu niitä toimenpiteitä, joihin asiassa on ryhdytty. Valiokunta toteaa, että se tulee tarvittaessa myöhemmin palaamaan asiaan.

Lausuma voidaan poistaa.

Yhteenveto

Valiokunta toteaa, että kertomuksesta voidaan poistaa seuraavat lausumat:

- Metsänviljelyaineiston riittävyys (HE 146/1994 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta)
- Metsäkeskukset (HE 117/1995 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta)
- Luonnonmukainen tuotanto (HE 103/1996 vp, valtiovarainvaliokunta)
- Siemenhuolto (HE 204/1996 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta)
- Työllisyysvarojen käyttö vesihuoltotöihin (HE 100/1997 vp, valtiovarainvaliokunta)
- Luonnonmukaisen tuotannon satovahingot (HE 142/1997 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta)
- Tutkimuskeskuksen johtokunnan puheenjohtajan valinta (HE 198/1997 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta)

MmVL 15/2000 vp — K 2/2000 vp

- Siemenkauppa ja siemenhuolto (HE 211/1997 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta)
- Ympäristötuen maksaminen hakeyrittäjille (HE 105/1998 vp, valtiovarainvaliokunta)
- Kasvinjalostuksen turvaaminen (HE 145/1998 vp, maa- ja metsätalousvaliokunta).

Lausunto

Lausuntonaan maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti esittää,

että perustuslakivaliokunta mietintöään laatiessaan ottaa huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Timo Kalli /kesk
vpj. Kari Rajamäki /sd
jäs. Nils-Anders Granvik /r
Pertti Hemmilä /kok
Matti Kangas /vas
Tapio Karjalainen /sd
Marja-Leena Kemppainen /skl

Katri Komi /kesk
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Eero Lämsä /kesk
Pertti Mäki-Hakola /kok
Erkki Pulliainen /vihr
Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.